

ที่ ปน ๐๐๒๓.๔/ ๑๕๒๗๘

ศาลากลางจังหวัดปัตตานี
ถนนเดชา ปน ๙๕๐๐๐

๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอให้สั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี, นายกเทศมนตรีเมืองปัตตานี
และนายกเทศมนตรีเมืองตะลุมพันธ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ลับ ด่วน ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว ๒๐๕๘

ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดปัตตานีได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรณีคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้ให้ความเห็นตามข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับการเสนอความเห็นให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่งไว้ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖ สรุปได้ว่าเมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๒ วรรคห้า และวรรคหก ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง กรณีที่ถูกคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สอบสวนและวินิจฉัยว่าร้ายแรงผิดปกติไว้ โดยกำหนดให้ผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามวรรคห้า มีอำนาจสั่งไล่ออกหรือดำเนินการถอดถอนได้โดยไม่ต้องสอบสวนหรือขอมติจากคณะรัฐมนตรีหรือความเห็นชอบจากองค์การบริหารงานบุคคล แต่การสั่งให้พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีนั้น ต้องนำบทบัญญัติมาตรา ๗๓ และมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดไว้สำหรับใช้กับผู้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี มาประกอบการพิจารณาเรื่องดังกล่าวด้วย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรี เนื่องจากการลาออก ซึ่งเป็นการพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินกว่าสองปี ดังนั้น ผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงไม่มีอำนาจที่จะสั่งให้พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรี ตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้ จังหวัดปัตตานีเห็นว่า ข้อหารือดังกล่าวเป็นประเด็นข้อกฎหมายเกี่ยวกับการสั่งให้พ้นจากตำแหน่งของผู้บริหารท้องถิ่น จึงขอแจ้งหนังสือตอบข้อหารือฉบับดังกล่าว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติ สำหรับอำเภอให้แจ้งเทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ถือปฏิบัติด้วย

ขอแสดงความนับถือ

ว่าที่ร้อยตรี

(ตระกูล ไชธรรม)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดปัตตานี

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานกฎหมาย ระเบียบและเรื่องร้องทุกข์

โทร. ๐ ๗๓๓๔ ๙๕๑๙

- ☐ ผ.บ.ท.
 - ☐ กง.บ.ท.
 - ☐ กง.สส.
 - ☒ กง.กม.
 - ☐ กง.กก.
 - ☐ กง.บป.
- อริยา

คิว

สจ. ปิตตานี

รับที่ ๕๑๖๔

วันที่ 31 มี.ค. 2566

เวลา 14.57 น.

ที่ มท ๐๘๐๔.๓/ว๒๐๔๔

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา กทม. ๑๐๓๐๐

๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖

เรื่อง ขอให้สั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด (ยกเว้นจังหวัดลำพูน)

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑
ครั้งที่ ๘/๒๕๖๖ วันพุธ ที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ได้ให้ความเห็นตามข้อหารือของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเกี่ยวกับการเสนอความเห็นให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ไว้ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖ สรุปได้ว่า เมื่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๒ วรรคห้า และวรรคหก ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง กรณีที่ถูกคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนและวินิจฉัยว่า ร่ำรวยผิดปกติไว้ โดยกำหนดให้ผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามวรรคห้า มีอำนาจสั่งไล่ออกหรือดำเนินการถอดถอนได้โดยไม่ต้องสอบสวนหรือขอมติจากคณะรัฐมนตรีหรือความเห็นชอบจากองค์การบริหารงานบุคคล แต่การสั่งให้พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรี นั้นต้องนำบทบัญญัติมาตรา ๗๓ และมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดไว้สำหรับใช้กับผู้ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรีมาประกอบการพิจารณาเรื่องดังกล่าวด้วย เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาได้พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรี เนื่องจากการลาออก ซึ่งเป็นการพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินกว่าสองปี ดังนั้น ผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจึงไม่มีอำนาจที่จะสั่งให้พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเอกวิทย์ มีเพียร)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

รายงานการประชุม

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑
ครั้งที่ ๘/๒๕๖๖

วันพุธที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๖

ณ ห้องประชุมสำนักกฎหมาย สป. ชั้น ๖ อาคารสถาบันดำรงราชานุสรณ์ กระทรวงมหาดไทย

ผู้มาประชุม

๑. นายสมคิด	จันทมฤก	ประธานกรรมการ
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ด้านบริหาร		
๒. นายปริญญา	อุดมทรัพย์	กรรมการ
๓. นายสุพล	ยุติธาดา	กรรมการ
๔. ศ. (พิเศษ) กมลชัย	รัตนสกาวงศ์	กรรมการ
๕. ศ. (พิเศษ) ยุวัฒน์	วุฒิเมธี	กรรมการ
๖. ศ. (พิเศษ) วรรณชัย	บุญบำรุง	กรรมการ
๗. นายธวัชชัย	ฟักอังกูร	กรรมการ
๘. นายพินัย	อนันตพงศ์	กรรมการ
๙. นางสาววันฉนา	บุณนาค	กรรมการ
๑๐. นายเอกศักดิ์	ตรีกรณาสวัสดิ์	กรรมการ
๑๑. นายยงยุทธ	ชินประเสริฐ	กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย สป.		
๑๒. สิบโท พิชิต	ผู้บรรเทิง	กรรมการและเลขานุการ
นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย สป.		
๑๓. นางสาวพรชนก	กฤดาธิการ	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
นิติกรชำนาญการพิเศษ สำนักกฎหมาย สป.		
๑๔. นางสาวจุฑาทิพย์	อินสินธุ	ผู้ช่วยเลขานุการ
นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.		

ผู้ไม่มาประชุม

๑. ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย -ว่าง-
๒. นายสวัสดิ์ ส่งสัมพันธ์ ลาการประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวปิยะฉัตร พรหมพันธุ์ นิติกรชำนาญการ สำนักกฎหมาย สป.
๒. นางสาวนริศรา รุ่งประชาเดช นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.
๓. นายศฤงคาร เสน่หา นิติกรปฏิบัติการ สำนักกฎหมาย สป.

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๑. นายณรงค์ศักดิ์ สุขสมบูรณ์ ผู้อำนวยการกองกฎหมายและระเบียบท้องถิ่น
๒. นางสาวกิตติยา กมลเวช ผู้อำนวยการกลุ่มงานวินิจัยและกำกับดูแล

สรุป

๓. นายพงษ์ศักดิ์	กวีนั้นทชัย	ผู้อำนวยการสำนักบริหารการคลังท้องถิ่น
๔. นายสินธุ์ไชย	โชคเจริญเลิศ	นิติกรชำนาญการพิเศษ
๕. นางวันวิสา	ปรีชานันท์	นิติกรชำนาญการ
๖. นางศิริพร	ดิศภาพร	นิติกรชำนาญการ
๗. นายณัฐวัฒน์	ฮุนสวัสดิกุล	นิติกรปฏิบัติการ

ผู้แทนจังหวัดลำพูน

นางสาวธัญนันท์

สุภามูล

นิติกรชำนาญการ สำนักงานส่งเสริม

การปกครองท้องถิ่นจังหวัดลำพูน

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๐๐ น.

เนื่องจากการประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมผ่านระบบวิดีโอเทคนิทางไกล (Video Conference) ซึ่งตามพระราชกำหนดว่าด้วยการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๓ กำหนดว่า ในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องจัดให้ผู้ร่วมประชุมแสดงตนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ก่อนเข้าร่วมการประชุม ซึ่งในการประชุมครั้งนี้มีกรรมการที่เข้าร่วมประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน ๑ ท่าน คือ ศ. (พิเศษ) วรรณชัย บุญบำรุง ซึ่งกรรมการที่ประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้แสดงตนเพื่อให้เป็นไปตามพระราชกำหนดดังกล่าวแล้ว

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งที่ประชุมทราบ

- ไม่มี -

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทย คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๖

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ ได้ตรวจพิจารณารายงานการประชุมครั้งดังกล่าวแล้ว ไม่มีการแก้ไข

มติที่ประชุม รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๖

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

๓.๑ ข้อหารือเกี่ยวกับการเสนอความเห็นให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ใช้ดุลพินิจสั่งให้นายกเทศมนตรี พ้นจากตำแหน่ง

ผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นชี้แจง ดังนี้

๑. คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยแจ้งว่า คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับเรื่องกล่าวหา นายกเทศมนตรี

ว่า ร่ำรวยผิดปกติ ซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้รับไว้พิจารณา โดยมอบหมายคณะผู้ไต่สวนเบื้องต้น เพื่อดำเนินการไต่สวนเบื้องต้น พร้อมทั้งจัดทำรายงานการไต่สวนเบื้องต้นเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เพื่อพิจารณา และคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้พิจารณารายงานการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้วได้มีมติ ในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๕ ว่า

ผู้ถูกกล่าวหา ร่ำรวย

ผิดปกติ โดยมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือการมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย สืบเนื่องมาจากการปฏิบัติตามหน้าที่หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ รวมมูลค่า ๙๖๐,๐๐๐ บาท ให้ส่งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยข้อเท็จจริงโดยสรุปไปยังผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเพื่อสั่งให้พ้นจากตำแหน่งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง โดยให้ถือว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่ง และวรรคห้า

๒.

ดำรงตำแหน่งนายกเทศมนตรี

เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔ ครบวาระการดำรงตำแหน่ง เมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ แต่ได้อยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไป ตามข้อ ๕ ของคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๗ และได้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากลาออก เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙

ข้อกฎหมาย

๑. พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

มาตรา ๗๓ เมื่อความปรากฏโดยมีหลักฐานตามสมควรต่อผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอซึ่งได้รับมอบหมายตามมาตรา ๗๑ วรรคสอง ว่า นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี ประธานสภาเทศบาล หรือรองประธานสภาเทศบาลผู้ใด จงใจทอดทิ้งหรือละเลยไม่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่อันจะเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติดนฝ่ายผิดต่อความสงบเรียบร้อย หรือฝ่าฝืนคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอ ที่สั่งการตามมาตรา ๗๒ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน โดยพลันและให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับแต่งตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ฯลฯ

มาตรา ๗๓/๑ เมื่อผลการสอบสวนตามมาตรา ๗๓ ปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกละเลย ถ้าเป็นการดำเนินการสอบสวนของนายอำเภอให้นายอำเภอรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาและสั่งให้ผู้ถูกละเลยพ้นจากตำแหน่ง ถ้าเป็นการดำเนินการสอบสวนของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาและสั่งให้ผู้ถูกละเลยพ้นจากตำแหน่ง ไม่ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี โดยในคำสั่งดังกล่าวให้ระบุเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งไว้ และให้มีผลตั้งแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยมีคำสั่ง แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินงานและการรับค่าตอบแทนที่ได้กระทำไปก่อนวันที่มีคำสั่งนั้นถ้าในขณะที่มีคำสั่งดังกล่าวผู้นั้นกำลังดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอันเป็นผลจากการเลือกตั้งต่างวาระหรือต่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกัน ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งที่กำลังดำรงอยู่ด้วย และให้ถือว่าวันที่สั่งให้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเป็นวันเริ่มนับระยะเวลาต้องห้ามการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ทั้งนี้ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งการภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับรายงาน

ฯลฯ

๒. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑

มาตรา ๑๒๒ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนงานการไต่สวน เอกสาร พยานหลักฐาน และความเห็นไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มติ เพื่อให้อัยการสูงสุดดำเนินการยื่นคำร้องต่อศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ เพื่อขอให้ศาลสั่งให้ทรัพย์สินที่ร้ายผิดปกติตกเป็นของแผ่นดินต่อไป และให้นำความในมาตรา ๘๓ มาตรา ๘๔ มาตรา ๑๑๙ มาตรา ๑๒๐ และมาตรา ๑๒๑ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ฯล

วรรคสาม ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ส่งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยข้อเท็จจริงโดยสรุปไปยังผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเพื่อสั่งให้พ้นจากตำแหน่งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการทุจริตต่อหน้าที่

ฯล

วรรคห้า ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนตามวรรคสาม หรือผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามวรรคห้า มีอำนาจสั่งไล่ออกหรือดำเนินการถอดถอนได้โดยไม่ต้องสอบสวนหรือขอมติจากคณะรัฐมนตรี หรือความเห็นชอบจากองค์กรบริหารงานบุคคล

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วมีความเห็น ดังนี้ คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เรื่อง ขอให้สั่งให้พ้นจากตำแหน่ง กรณีคณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหา ร้ายผิดปกติ โดยมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือการมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย และส่งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยข้อเท็จจริงโดยสรุปไปยังผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง โดยให้ถือว่ากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่ง กรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สวนและวินิจฉัยว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐร้ายผิดปกติให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ส่งรายงาน ส่วนงานการไต่สวน เอกสาร พยานหลักฐาน และความเห็นไปยังอัยการสูงสุดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มติ และมาตรา ๑๒๒ วรรคห้า กำหนดว่า กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ส่งคำวินิจฉัยพร้อมด้วยข้อเท็จจริงโดยสรุปไปยังผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเพื่อสั่งให้พ้นจากตำแหน่งภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ ประกอบมาตรา ๑๒๒ วรรคหก ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนตามวรรคสาม หรือผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามวรรคห้า มีอำนาจสั่งไล่ออกหรือดำเนินการถอดถอนได้โดยไม่ต้องสอบสวนหรือขอมติจากคณะรัฐมนตรี หรือความเห็นชอบจากองค์กรบริหารงานบุคคล จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมาย ดังนี้

(๑) กรณีที่ ร้ายผิดปกติ โดยมีทรัพย์สินมากผิดปกติ หรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นมากผิดปกติ หรือการมีหนี้สินลดลงมากผิดปกติ หรือได้ทรัพย์สินมาโดยไม่มีมูลอันจะอ้างได้ตามกฎหมาย โดยให้ถือว่าเป็นการกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ ตามมาตรา ๑๒๒ วรรคหนึ่ง และวรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

พ.ศ. ๒๕๖๑ ถือได้ว่า พฤติการณ์ดังกล่าวเป็นการปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติดน
ฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย อันเป็นเหตุให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาและสั่งให้
พ้นจากตำแหน่ง ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม
มาตรา ๗๓ ประกอบมาตรา ๗๓/๑ ได้หรือไม่

(๒) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปราม
การทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๒ มิได้กำหนดให้ผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง มีอำนาจออกคำสั่ง
ให้ผู้ถูกกล่าวหาพ้นจากตำแหน่งในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาได้พ้นจากตำแหน่งก่อนมีคำวินิจฉัยจาก
คณะกรรมการ ป.ป.ช. จึงมีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยในปัญหาข้อกฎหมายต่อไปว่า
ได้พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรี เนื่องจากการลาออก
เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ และเป็นการพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินกว่าสองปี เช่นนี้ ผู้มีอำนาจสั่งให้
พ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล และที่แก้ไขเพิ่มเติม จะมีอำนาจสั่งให้
พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช. อีกหรือไม่

การพิจารณาในเรื่องนี้มีผลกระทบต่อสถานภาพของบุคคล เพื่อให้การพิจารณา
เป็นไปด้วยความรอบคอบ เกิดความถูกต้อง และเป็นแนวทางปฏิบัติแก่องค์กรการบริหารส่วนตำบลอื่น จึง
เห็นควรให้คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยได้พิจารณาอีกชั้นหนึ่ง

สำนักกฎหมาย สป. พิจารณาแล้วมีความเห็นว่า ตามมาตรา ๑๒๒ วรรคห้า และ
วรรคหก แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการสั่งให้ผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วย
ผู้บริหารท้องถิ่น หรือ สมาชิกสภาท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่งกรณีที่ถูกระงับการ ป.ป.ช. ได้เสนอและ
วินิจฉัยว่า ร่ำรวยผิดปกติไว้เป็นการเฉพาะอยู่แล้ว โดยได้กำหนดว่า ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาเป็นผู้บริหาร
ท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ส่งคำวินิจฉัยพร้อมด้วย
ข้อเท็จจริงโดยสรุปไปยังผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเพื่อสั่งให้พ้นจากตำแหน่งภายใน ๖๐ วัน
นับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ และให้ผู้บังคับบัญชาหรือ
ผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนตามวรรคสาม หรือผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามวรรคห้า มีอำนาจ
สั่งไล่ออกหรือดำเนินการถอดถอนได้โดยไม่ต้องสอบสวนหรือขอมติจากคณะรัฐมนตรีหรือความเห็นชอบ
จากองค์กรบริหารงานบุคคล ดังนั้น เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงาน ป.ป.ช. ได้มีหนังสือขอให้
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งให้ พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรี

ภายหลังจากที่ พ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินกว่า
สองปีก็ตาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยย่อมมีอำนาจสั่งให้ พ้นจาก
ตำแหน่งนายกเทศมนตรี ตามมาตรา ๑๒๒ วรรคห้า แห่ง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑
ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะที่กำหนดอำนาจเกี่ยวกับการสั่งให้พ้นกรณีร่ำรวยผิดปกติไว้แล้ว จึงไม่จำเป็นต้องนำ
บทบัญญัติ ตามมาตรา ๗๓ และมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ และที่แก้ไข
เพิ่มเติม มาดำเนินการในเรื่องนี้ แต่อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การพิจารณาเรื่องนี้เกิดความชัดเจน ถูกต้อง
ตามกฎหมาย และสามารถใช้เป็นแนวทางดำเนินการในเรื่องนี้ต่อไปได้ ประกอบกับกรมส่งเสริมการ
ปกครองท้องถิ่น มีข้อขัดข้องของการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว จึงเห็นควรเสนอเรื่องดังกล่าวให้
คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยพิจารณาให้ความเห็น

ทั้งนี้ รองปลัดกระทรวงมหาดไทย (นายชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม) ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงมหาดไทยได้ให้ความเห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการพิจารณา ร่างกฎหมาย ของกระทรวงมหาดไทยเพื่อพิจารณาให้ความเห็นแล้ว

คณะกรรมการพิจารณาร่างกฎหมายฯ คณะที่ ๑ ได้พิจารณาข้อหารื้อดังกล่าว โดยรับฟังข้อเท็จจริงจากคำชี้แจงของผู้แทนกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและจังหวัดลำพูนแล้ว มีความเห็นว่า ในเบื้องต้นต้องพิจารณาก่อนว่า ผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งอาศัยฐานอำนาจตามกฎหมายฉบับใด ซึ่งโดยหลักในการลงโทษผู้ดำรงตำแหน่งใดจะต้องอาศัยอำนาจตามระเบียบกฎหมาย ที่กำหนดไว้สำหรับประเภทหรือตามระเบียบข้าราชการของผู้ดำรงตำแหน่งนั้น กรณีดังกล่าว คณะกรรมการ ป.ป.ช. มีมติว่า ผู้ถูกกล่าวหา (อดีตนายกเทศมนตรี

ลำพูน) รื้อรอยผิดปกติ และได้มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยขอให้สั่งให้พ้นจากตำแหน่ง แม้ว่าตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๑๒๒ วรรคห้า และวรรคหก ได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขเกี่ยวกับการสั่งให้ผู้บริหาร ท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น หรือ สมาชิกสภาท้องถิ่นพ้นจากตำแหน่ง กรณีที่ถูกคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนและวินิจฉัยว่า รื้อรอยผิดปกติไว้ โดยกำหนดว่า ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหา เป็นผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น ผู้ช่วยผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้ส่งคำวินิจฉัย พร้อมด้วยข้อเท็จจริงโดยสรุปไปยังผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเพื่อสั่งให้พ้นจากตำแหน่งภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำการทุจริตต่อหน้าที่ และให้ผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนตามวรรคสาม หรือผู้มีอำนาจสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามวรรคห้า มีอำนาจ สั่งไล่ออกหรือดำเนินการถอดถอนได้โดยไม่ต้องสอบสวนหรือขอมติจากคณะรัฐมนตรีหรือความเห็นชอบ จากองค์กรบริหารงานบุคคล ก็ตาม แต่กรณีดังกล่าวเป็นการสั่งให้

พ้นจากตำแหน่ง นายกเทศมนตรี. จึงต้องนำบทบัญญัติตามมาตรา ๗๓ และมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติ เทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งเป็นกฎหมายที่กำหนดไว้สำหรับใช้กับผู้ดำรงตำแหน่ง นายกเทศมนตรีมาประกอบการพิจารณาเรื่องดังกล่าวด้วย โดยมาตรา ๗๓/๑ ได้กำหนดว่า “เมื่อผลการ สอบสวนตามมาตรา ๗๓ ปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกละเมิด... ถ้าเป็นการ ดำเนินการสอบสวนของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยพิจารณาและสั่งให้ผู้ถูกละเมิดพ้นจากตำแหน่ง ไม่ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่ง ไปก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี...” เมื่อข้อเท็จจริง ปรากฏว่า ได้พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรี

เนื่องจากการลาออก ตั้งแต่เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นการพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินกว่าสองปี ดังนั้น ผู้มีอำนาจ สั่งให้พ้นจากตำแหน่ง ตามมาตรา ๗๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงไม่มีอำนาจที่จะสั่งให้พ้นจากตำแหน่งนายกเทศมนตรีตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ช.

มติที่ประชุม ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นรับความเห็นของคณะกรรมการ พิจารณาร่างกฎหมายของกระทรวงมหาดไทยไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป